

Nīcgales Romas katoļu draudzes Jaunavas Marijas dzimšanas baznīca

Nīcgales Romas katoļu draudzes Jaunavas Marijas dzimšanas baznīcas mūra ēka tika uzbūvēta 1863. gadā neogotikas stilā, saskaņā ar grāfa Henriha Plātera-Zīberga rīkojumu.

Adrese: Nīcgale, Nīcgales pagasts, Daugavpils nov.

E-pasta adrese: pr.janis@inbox.lv

Mājas lapa: http://katolis.mozello.lv

Koordinātes: 56°8'18.9" N, 26°20'22.6" E

Kultūrvēsturiskie objekti

Apraksts: Pirmā koka baznīca Nīcgalē celta 1803.gadā. Šajā pašā gadā tai tika piešķirts indults. Šī baznīca pastāvēja tikai 60 gadus. 1863.gadā muižturis Henriks Plāters-Zībergs uzbūvē Nīcgalē mūra baznīcu pašā Daugavas krastā un to veltī Jaunavas Marijas dzimšanas godam (8.septembrī). Šī baznīca būvēta koka baznīcas vietā, neogotiska stilā no ķieģeļiem uz akmens pamata. Nīcgales baznīcu cēla vienā laikā ar Dvietes baznīcu. Dvietes draudzes prāvests M.Jermacāns, uzklusot nostāstus tautā, stāstījis, ka šo baznīcu būvēm apmainīti celšanas plāni. Dvietē uzcelta baznīca pēc Nīcgalē paredzētā un Nīcgalē pēc Dvietē paredzētā celšanas plāna. Tā varētu būt patiesība, jo Latgalē baznīcas cēla ar diviem torņiem, bet Kurzemē ar vienu. Baznīcas garums 17 m, platums – 10 m un augstums – 7,8 m (bez zvanu torņa). Baznīca celta ar vienu navu. Griezti veidoti lokveida velvē no mūra un apmesti. Priekšpusē pie galvenās ieejas paceļas četrstūrainis tornis, 13 asis augsts.

Pirmajā pasaules karā Nīcgales baznīca bija stipri bojāta: noplēsts jumts, sienas un velves sašautas, nopostītas ērģeles, altāris un tornis. Izpostīts arī baznīcas inventārs. Pāri bija palicis sadragātais gotiskais altāris un bojātā kancele. Prāvests Kazimirs Sirvids kara dēļ atstāja draudzi un pārcēlās uz Rozentavu.

Tūlīt pēc kara baznīcu sāka atjaunot. To izdarīja prāvests Ignacijs Mišķins. Viņš salabo lielo altāri, ambonu, lukstkrēslus. Lekcijas pusē uzcēla sānu altāri ar Jaunavas Marijas gleznu. Baznīcā ielika daļu grīdas, logus utt. Prāvestu Mišķinu apmaina ar Rušonas prāvestu J.Janoviču. Tas turpina baznīcas atjaunošanu: ieliek baznīcai melnā skārda jumtu, bet tornim cinkotā skārda. Drīz pēc tam prāvests Janovičs nomirst. Viņu apbedī turpat Nīcgales kapos. Iesāktos atjaunošanas darbus turpina nākošais prāvests J.Kazens. Viņš izdara baznīcas ārpusē apmešanas darbus un baznīcu balti nobalsina, izlabo apmetumu no iekšpuses un baznīcu izkrāso. Ap kapsētu uzliek arī žogu. 1924.gada 15.jūlijā baznīcu konsekrē arhibīskaps A.Springovičs. 1935.gadā Nīcgalē vēl ir prāvests J.Kazens. Šajā gadā draudzē ir apmāram 1800 locekļu. Drīz pēc tam prāvests J.Kazens aiziet pensijā. Viņa vietā par prāvestu nāk sirmgalvis A.Mačuks. Ar visu savu vecuma nespēju viņš apkārt baznīcas dārzam uzliek žogu. 1938.gadā prāvestu A.Mačuku ieceļ par Znotiņu prāvestu. Iebrauc V.Jankovskis no Atašienes. Pēc tam īsu laiku Nīcgalē ir prāvesti S.Šikur – Kalvani un L.Garško. Prāvests L.Garško te nodzīvoja tikai vienu gadu (1955.). Šajā īsajā laikā viņš salabo baznīcas tornim koka konstrukcijas.

Sākot ar 1956.gadu, Nīcgalē prāvests ir Antons Gerinš. Dzīvodams ilgus gadus, prāvests A.Geriņš baznīcai iegādā pilnīgi jaunas ērģeles, uzbūvē gotiskā stilā abus sānu altārus – vienā Dievmātes glezna, otrā svētā Antona. Tā kā prāvests A.Geriņš mīl gleznot, viņš sienu gleznu uzgleznojis Nīcgales baznīcai. Tā atrodas pie baznīcas ieejas pa labai rokai. Tā ir domāta lielajai nedēļai, kad šajā vietā ierīko lielās nedēļas Kristus kapu. Tā pat prāvesta A.Geriņa laikā iegādātas pilnīgi jaunas liturģiskās drēbes no Kanādas.

Baznīca ir ar vienu navu. Logu ailas lielas – gotiskā stilā. Grīda no tēstiem akmeņiem un mūra griesti veido velves. Visi trīs altāri arī gotiskā stilā. Ir kancele, uzkāpšana tai no sakristejas. Presbiterija abās pusēs ir pa sakristejai. Baznīca gaiši krāsota kaļķiem ar eļļas krāsām krāsotu paneli apakšējā daļā. Baznīcu no presbiterija atdala dzelzs dievgalds. Dievlūdžiem ir soli. Apkārt baznīcai dārzs un ap to no akmeņiem mūrēts žogs. Baznīcā ved trīs durvis: no gala, sāniem un no sakristejas. Netālu no baznīcas lieli draudzes kapi. Šajos kapos atdusas mirušais prāvests J.Janevičs. Baznīcā ir elektrība, bet nav apkures. Nav apkurināma arī sakristeja. Baznīca krāsota Antona Geriņa laikā — 1986. gadā — ar kaļķi, panelis — ar eļļas krāsu.

Vecais krāsojums nedaudz izmainīts.

